

TRIBUNA

El pecat de Graupera

MÍRIAM DÍEZ BOSCH

Sosté Jordi Graupera, filòsof heterodox format entre Catalunya i els Estats Units, que aquí no portem gens bé l'èxit dels altres. Exactament el que no se'ns dona a la perfecció és conviure amb els superbs. I si a més els prepotents no ho són de mena sinó que s'ho han treballat, pitjor. Els retriem que "s'ho tenen molt cregut", que són petulants, *xulopiscines*, creguts, orgullosos.

Quan vaig començar a estudiar teologia, em va quedar enregistrat al front que el que Déu no tolera a la humanitat és una actitud. I aquesta és la de l'orgull, la supèrbia, el sentir-se com Déu, o pitjor encara, per sobre d'ell. Adam i Eva com a paradigma de qui es creu superior a la llei divina.

Graupera és un artista de l'articulisme i de la recerca política que va néixer el 1981, any en què va morir Josep Pla, a qui no es titlla precisament de persona humil, sinó que també comparteix el calaix dels arrogants i pagats de si mateixos. Graupera posa el dit a la llaga quan ens diu que com més fràgil és una comunitat, més necessitat té de censurar els caràcters forts (ho escriu a *La supèrbia*, Fragmenta Editorial). Aquest pensador barceloní n'ha parlat en un curs sobre els pecats capitals que ens proposava aquesta tardor l'Institut d'Humanitats a Barcelona i la supèrbia ha estat el pecat que ha tancat el cicle. Ha coincidit aquesta exaltació de la supèrbia amb l'estrena aquesta setmana als cinemes d'una de les pel·lícules que més reflexionen sobre el poder de les obsessions i la llibertat d'escollir camins diferents i inspiradors, *The mystery of the pink flamingo*. El documental psicodèlic tenyit de rosa presenta personatges estrafolaris i estrambòtics, gent que persegueix les passions, que sol ser la manera en què els artistes i les persones emprenedores solen triomfar. Sembla que darrerament, començant per Graupera i acabant amb els flamencs, el meu voltant estigui ple de senyals que em parlen de les dificultats de la gent que sobresurt. Destacar acaba sent sinònim de ser pretensions, tibet, altiu i sortit de to. La mediocritat és un gran cinturó que ho vol deixar tot collat a mesura.

A Jordi Graupera, el vaig conèixer fa anys en una càlida llibreria teteria de Brooklyn, on ell vivia i jo havia anat per feina. Quan tornava cap al metro anava resseguint què m'havia suscitat aquell noi vehement i llest amb qui

“És una llàstima que ànimes excepcionals no trobin espai per desplegar les ales, amb gent mediocre amb les tisores a punt per esquilar

havia estat enraonant. Era un català a NY que podia aportar molt en una miríada d'àmbits. Desconeixia jo que acabaria ell devotament abocat a la política. M'estava prenent un te amb una persona que no pateix falsa humilitat, aquesta patologia que afecta sobretot la classe política però que s'encomanava també a molts dirigents des de la cultura fins a la universitat. Ell no era així. Les religions també han estat molt maldestres amb la gestió de la humilitat. Si bé és una actitud de mansuetud encomiable, també s'ha fet servir per rebaixar el talent. Amb l'excusa de la humilitat s'ha dispersat molt potencial dins l'Església catòlica. He conegut gent amb unes capacitats siderals per ensenyar a la universitat però, com que les seves comunitats religioses ho veien excessiu, no els han permès continuar amb la seva carrera. O persones amb unes habilitats excepcionals per estar amb gent jove, i els han posat a cuidar gent gran. O a l'inrevés. En algunes institucions preval aquesta dinàmica: digues-me en què ets bo i ho castrarem. Doncs sembla que a Catalunya, això, ho brodem.

Graupera encarna el prototip de la gent que sap (anava a escriure "sabem" però una falsa modèstia m'ha paralytitzat) què vol. Tenir-s'ho cregut és una acte de fe (creure-hi), de fe en les possibilitats d'un mateix. Qui molt té, molt ha de donar, frase que et fa sortir per força de la comoditat de les pròpies qualitats. La meua mare parla de la gent amb recursos com persones amb "prestacions", com si fossin un cotxe que és automàtic o té retrovisors que es pleguen ells solets. Tenir prestacions és anar suficientment equipat per la vida. Una vida en què si ets intel·ligent o molt destacable en algun aspecte els altres no t'ho reconeixen, sinó que intentaran menystenir-ho, o acusar-te de tenir-t'ho cregut. La gent bona, a més, no pot estar amb qualsevol. Necessita gent millor al seu costat, perquè ha de millorar i la seva ambició no pot consistir a mirar enrere o cap avall.

Hermann Hesse pensava que hi ha qui es considera perfecte, però és només perquè exigeix menys de si mateix. Per ser perfecte sempre hi ha un amplíssim marge de millora. De fet ningú no és perfecte. Alguns dels qui tenim a prop, però, reconeixem-ho, són francament molt bons. "*È un peccato*", dirien els italians, que aquestes ments hagin de marxar perquè ningú no és profeta a casa seva. És una llàstima que aquestes ànimes excepcionals no trobin espai per desplegar les ales, amb gent mediocre amb les tisores sempre a punt per esquilar.

MIRIAM DÍEZ BOSCH

ALTRES ARTICLES DE L'AUTOR

El petó de la mort

**Elogi de la
distracció**

MÉS ARTICLES